

Hyvän perustan kunnolliselle tautisuojauskelle luovat siisti ympäristö ja hyvä reuhygieniat. Haapalan tilalla nämä on otettu huomioon jo uuden navetan rakennusvaiheessa.

Tautisuojauksen arviointityökalu motivoi maitotiloja kehittymään

Suomessa eläintautitilanne on ollut melko hyvä, eikä kaikilla tiloilla ehkä ole vielä havahduttu täysillä tautisuojauksen tärkeyteen. Viime ajat ovat kuitenkin herättelleet siihen, että tarttuvien tautien riski on todellinen ja maailmanlaajuinen ja taudin vaikutukset voivat olla suuret.

Taudinpurkaus voi olla vakava isku myös maitotilalle. Se rasittaa tilaa niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti. Terveysjohtaminen osana maitotilan toimintamallia turvaa niin eläinten, työntekijöiden kuin ympäristön terveyttä ja hyvinvointia.

Tautisuojauksen tasoa mitattiin Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevilla maitotiloilla ensimmäisen kerran syksyllä 2019 ja toisen kerran vuoden kuluttua syksyllä 2020. Kaikilla tiloilla tautisuojauksen osa-alueita pystyttiin parantamaan. Kokonaisuudessaan tilat kehittivät tautisuojaustaan vuoden seurantaajaksolla 13 prosenttia.

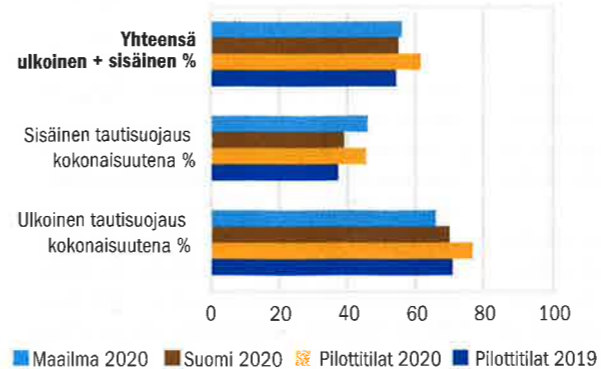
Ulkosen tautisuojauksen suuria riskejä ovat ostoläimet ja eläinkuljetukset

Ulkosella tautisuojauksella tarkoitetaan toimia, jossa pyritään suojautumaan tilan ulkopuolelta tulevilta taudinaiheuttajilta.

Tulevaisuuden maitotiloilla tautisuojausta parannetaan mittaamalla. Jo ennestään hyvällä mallilla olevaa tautisuojausta voi parantaa. Se huomattiin Lypsykarjan strateginen terveydenhuolto -karjan terveys talouden kilpailutekijänä, tutummin Terve karja kannattaa -hankkeen pilottitiloilla. Tilojen tautisuojausta mitattiin ja kehitettiin Biocheck. UGent® tautisuoja-analyysin avulla.

■ Teksti ja graffit: Krista Ketonen
■ Kuvat: Krista Ketonen ja Senni Valliola

Vertailu ryhmittäin

Ulkoista tautisuojausta parannettiin tiloilla keskimäärin kahdeksan prosenttia. Yleisesti kotimaassa ja maailmalla ulkoinen tautisuojaus on sisäistä paremmalla tasolla. Näin oli myös pilottitilolla. Henkilökunnan ja vierailijoiden tautisuojaus olivat meillä hyvällä mallilla verrattuna muiden maiden keskiarvoon.

Suurimmat kehityskohteet tiloilla ovat eläinkuljetuksiin ja ostoihin liittyvissä suojauksissa sekä reu- ja vesihygieniassa. Näistä saatavia pisteitä tilojen oli mahdollista nostaa tarkalla eläinhankintojen terveysarviotuksella, reittisuunnittelulla, erillisillä lastausalueilla tai kuljetuskärryillä ja rehujen suojaamisella erilaisin verkoin ja ovin. Juomakaukalojen puhdistus ja vesianalyysit nostivat myös pisteitä. Moni maitoyrittäjä

oli parantanut vierailijoiden tautisuojausta entisestään ja toteutti nyt suunnitelmallista tuholaiorjuntaa.

Sisäisen tautisuojauksen haasteena Suomessa on sairaiden eristäminen

Sisäinen tautisuojaus tarkoittaa toimia, jotka estävät taudin leviämisen tilan sisällä. Sisäisessä tautisuojauksessa tilat pystyivät parantamaan jopa 22 % verrattuna 2019 tuloksiin.

Käytännössä tämä tarkoittaa eläinten ryhmittelyä ja harkittuja työjärjestyksiä ja hoitokäytäntöjä sekä työvälineitä ryhmittäin. Tässä haasteena on kotimaisen tuotannon rakenne, mikä ei useinkaan mahdollista eläinten ryhmittelyä. Sairaata eläimet tulisi eristää, mutta monella tilalla täysin eri ilmatilaan eristäminen on mahdotonta ja vali-

Terve karja kannattaa -pilottitilojen tautisuojaus on kokonaisuudessaan muuta maailmaa hieman edellä. Eniten kehitettävää on sisäisen tautisuojauksen parantamisessa, niin kuin tiloilla kotimaassa ja Euroopassa yleisesti. Pilottitilat paransivat tuloksiaan vuotta aiemmin tehdystä analyysistä, ja tautisuojaus oli toisella analyysikerralla paremmalla tasolla.

Noudatathan näitä ohjeita!

Kuvalliset ohjeet voi käydä tulostamassa sivulta: www.tervekarja.fi

tettavan usein poikimakarsina toimii myös sairaskarsinana.

Tiloilla kuitenkin pyritään huomioimaan eläinryhmät työjärjestyksessä, niin että vasikat hoidetaan ensimmäisinä ja sairaat eläimet viimeisinä. Eläinten hoidosta ja lääkityksestä pidettävä kirjanpito on hyvällä mal-

Eläinten terveys ETT ry:n eläinlääkäri Herta Pirkkalainen toteutti Terve karja kannattaa -pilottitilojen Biocheck.UGent® tautisuoja-analyysit. Tilavierailuilla nähtiin monia hyviä tautisuojauskäytäntöjä, kuten nämä Yypänahon tilan lintuverkot. Lisäksi tilalle oli hankittu kätevä vasikkatraileri välitysvasikoita varten.

